

Rezerwy kapitałowe i ich znaczenie w działalności jednostki gospodarczej

Lucyna Poniatowska *

Streszczenie: *Cel* – celem artykułu jest przedstawienie roli i funkcji rezerw kapitałowych tworzonych w rachunkowości w działalności każdej jednostki gospodarczej. *Metodologia badania* – metodą badawczą zastosowaną w niniejszym opracowaniu jest analiza literatury przedmiotu oraz regulacji prawnych. *Wynik* – rezerwy kapitałowe są specyficznym rodzajem rezerw w rachunkowości, wyodrębnianym przy szerokim ujęciu tej kategorii. Pełniąc one wiele istotnych funkcji w przedsiębiorstwie, a ich tworzenie związane jest przede wszystkim z koncepcjami zachowania kapitału. *Oryginalność/Wartość* – zasadnicze znaczenie rezerw kapitałowych wynika z faktu, że zapewniają one środki na odtworzenie kapitału i tym samym pozwalają jednostce kontynuować działalność, warunkują także stabilny, długofalowy rozwój jednostki.

Słowa kluczowe: rezerwy kapitałowe, kontynuacja działalności, rozwój

Wprowadzenie

Jednym z celów działalności jednostek gospodarczych funkcjonujących we współczesnej gospodarce jest zapewnienie kontynuacji działalności oraz rozwój. Osiągnięcie tego celu w warunkach silnej konkurencji, niestabilności rynków finansowych, wysokiego ryzyka gospodarczego nie jest łatwe i wymaga uwzględnienia wszystkich tych czynników w procesie zarządzania jednostką. Istotną rolę w zarządzaniu przedsiębiorstwem w zmieniającym się otoczeniu i zabezpieczeniu go przed negatywnymi skutkami procesów gospodarczych pełnią rezerwy kapitałowe. Są one specyficznym rodzajem rezerw tworzonych w rachunkowości wyodrębnianym przy szerokim ujęciu tej kategorii, a ich tworzenie związane jest z koncepcjami zachowania kapitału.

Artykuł poświęcony jest problematyce rezerw kapitałowych i ich roli w działalności jednostki gospodarczej, a przede wszystkim w utrzymaniu zdolności do kontynuacji działalności jak również kształtowaniu stabilnego rozwoju przedsiębiorstwa. Celem artykułu jest przedstawienie znaczenia i funkcji rezerw kapitałowych w procesie zarządzania jednostkom we współczesnej gospodarce. Zastosowaną metodą badawczą jest analiza literatury przedmiotu i regulacji prawnych rachunkowości.

1. Istota i rodzaje rezerw kapitałowych

Rezerwy kapitałowe, pomimo że nie spełniają definicji rezerw określonej w regulacjach prawnych rachunkowości, zgodnie z którą pod pojęciem rezerw rozumie się zobowiązania,

---

* dr Lucyna Poniatowska, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Katedra Rachunkowości, ul Bogucicka 3, Katowice, e-mail: lucyna.poniatowska@ue.katowice.pl

których termin wystąpienia lub kwota nie są pewne (Ustawa o rachunkowości, 2013, art. 3, ust. 1, pkt 21; MSR 37, par. 10), w literaturze przedmiotu często traktowane są jako rodzaj rezerw¹. Rozbieżności w tej kwestii wynikają z faktu, że formalne określenie pojęcia „rezerwy”, zawężające ich znaczenie do rodzaju zobowiązań, pojawiło się w przepisach ustawy o rachunkowości stosunkowo późno (w 2002 roku), natomiast termin „rezerwa” funkcjonował w polskiej rachunkowości od dawna, jednak w różnym znaczeniu i ujęciu. Przy szerokim rozumieniu rezerw w skład tej kategorii obok rezerw na zobowiązania i rezerw na utratę wartości wchodzi również rezerwy kapitałowe. W wąskim ujęciu rezerwami są tylko rezerwy na zobowiązania. Rezerwy kapitałowe różnią się od rezerw na zobowiązania w wielu kwestiach, m.in. tym, że:

- są pozycjami kapitałów własnych, a nie rodzajem zobowiązań,
- tworzone są z wpłat właścicieli, ze zysku netto jednostki, z przeszacowania wartości środków trwałych i długoterminowych aktywów finansowych lub premii emisyjnej i powodują zwiększenie kapitału własnego, a nie jego obniżenie jak jest w przypadku rezerw na zobowiązania,
- nie są rezerwami kosztowymi i nie wpływają na wysokość osiągniętego przez jednostkę wyniku finansowego,
- są poza unormowaniami prawa bilansowego, gdyż tworzy się je na mocy kodeksu spółek handlowych i statutowych ustaleń, wyjątkiem od tej zasady są rezerwy z tytułu aktualizacji wyceny.

Rezerwy kapitałowe stanowią własne źródła finansowania aktywów i mają charakter długookresowy, ponieważ obowiązek ich zwrotu właścicielom pojawia się dopiero w momencie utraty zdolności do kontynuacji działalności. Nie są one powiązane z żadną formą zaangażowania majątku i można je dowolnie inwestować. Oznaczają bowiem środki finansowe, w stosunku do których nie istnieje obowiązek zwrotu osobą trzecią², dlatego nie wiąże się z nimi żadne zobowiązanie (Kufel, 1993, s. 115).

W literaturze przedmiotu rezerwy kapitałowe najczęściej definiuje się jako część kapitału własnego jaki został wygospodarowany przez jednostkę gospodarczą w trakcie jej działalności w postaci kapitału rezerwowego oraz wieloletnich rezerw celowych (Gos, 1995, s. 268–269; Kiziukiewicz, Sadowska, 1999, s. 62). W takim ujęciu rezerwy kapitałowe stanowią wyodrębnioną część kapitału własnego formalnie nazywaną kapitałami rezerwowymi. Ogólnie kapitał własny można podzielić na dwie grupy (Pfaff, 2011, s. 454):

- kapitał podstawowy,
- kapitały rezerwowe (rezerwy kapitałowe).

Kapitał podstawowy (nazywany także powierzonym) odzwierciedla równowartość aktywów, wniesionych do jednostki przez jej założycieli przy powstaniu jednostki bądź późniejszym powiększeniu jej rozmiarów. Kapitały rezerwowe (rezerwy kapitałowe) odzwierciedlają z kolei równowartość tej części aktywów, która została nabyta z wypracowanego przez jednostkę zysku, bądź z innych pozyskanych przez jednostkę źródeł trwałego finansowania. Rezerwy kapitałowe obejmują zróżnicowane pod względem rodzaju pozycje kapitału własnego. Zgodnie z układem bilansowym wykazuje się je w następujących pozycjach (Załącznik nr 1 do ustawy o rachunkowości):

¹ Pogląd, że pod pojęciem rezerw przy szerokim ich ujęciu, rozumie się także rezerwy kapitałowe reprezentują m.in. tacy autorzy jak: M. Gmytrasiewicz, T. Kiziukiewicz, W. Gos, J. Chluska, J. Gierusz, M. Kufel, W. Gabrusz, S. Hońko, i wielu innych.

² W trakcie normalnej działalności jednostki, przy zachowaniu zasady kontynuacji działalności.

A.II. Kapitał (fundusz) zapasowy, w tym:

- nadwyżka wartości sprzedaży (wartości emisyjnej) nad wartością nominalną udziałów (akcji),

A. III. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, w tym:

- z tytułu aktualizacji wartości godziwej,

A. IV. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, w tym:

- tworzone zgodnie z umową lub statutem spółki
- na udziały (akcje) własne

A. V. Zysk (strata) z lat ubiegłych

A. VI. Zysk (strata) netto

Należy jednak zaznaczyć, że w praktyce pojęcie rezerw kapitałowych nie jest jednolicie rozumiane (Duraj, 2008, s. 31) i nie wszystkie pozycje kapitałów rezerwowych są traktowane jako rodzaj rezerw kapitałowych. Niektórzy autorzy utożsamiają rezerwy z trzema pozycjami kapitałów własnych tj. kapitałem zapasowym, rezerwowy i kapitałem z aktualizacji wyceny, inni odnoszą je tylko do kapitału zapasowego. Najczęściej jednak pod pojęciem rezerw kapitałowych rozumie się wszystkie wyodrębnione pozycje bilansowe kapitałów rezerwowych i w takim ujęciu rezerwy kapitałowe obejmują swym zakresem (Gmytrasiewicz, Karmańska, 2006, s. 408–409; Poniatowska, 2012, s. 169):

- nadwyżkę ceny emisyjnej sprzedanych akcji ponad ich wartość nominalną (agio, premia emisyjna) – prezentowaną jako kapitał zapasowy,
- aktualizację wyceny aktywów trwałych (środków trwałych, długoterminowych aktywów finansowych) – ujmowaną w pozycji kapitał z aktualizacji wyceny,
- dopłaty, które dokonują udziałowcy w zamian za gwarancje uprzywilejowania ich akcji lub udziałów (kapitał zapasowy),
- inne dopłaty właścicieli kapitału własnego w celu pokrycia straty lub żądanego kapitału dodatkowego,
- część zysku po opodatkowaniu, nakazaną prawem, statutem lub umową spółki traktowaną jako przymusowa lub dobrowolna tezauryzacja zysku netto (klasyczna rezerwa kapitałowa),
- inne przymusowe rezerwy, tworzone decyzją właścicieli w wyniku której następuje przeznaczenie części zysku na: utrzymanie realnej wartości kapitału zakładowego, rozwój przedsiębiorstwa, zabezpieczenie przed ryzykiem rynku kapitałowego itp.,
- nie podzielony wynik finansowy netto.

W skład tak rozumianych rezerw wchodzi następujące elementy tworzące kapitał własny (Poniatowska, 2012, s. 169):

- kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej, ustawowy kapitał zapasowy i rezerwowy,
- kapitał zapasowy i rezerwowy tworzone zgodnie ze statutem lub umową spółki,
- kapitał zapasowy z dopłat wspólników,
- kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny,
- pozostały kapitał rezerwowy,
- zysk zatrzymany.

Biorąc pod uwagę rodzaje źródeł z których pochodzą rezerwy kapitałowe, można podzielić je na dwie główne grupy (Poniatowska, 2012, s. 170): 1) rezerwy kapitałowe tworzone ze źródeł zewnętrznych czyli z środków pochodzących z otoczenia jednostki oraz 2) rezerwy kapitałowe tworzone ze źródeł wewnętrznych pochodzących z środków wypracowanych przez jednostkę, rezerwy te nazywane są rezerwami z zysku.

2. Przesłanki i cele tworzenia rezerw kapitałowych

Rezerwy kapitałowe tworzy się obligatoryjnie lub fakultatywnie na podstawie zapisów kodeksu spółek handlowych, statutów, umów spółek i uchwał właścicieli, a także w przypadku rezerwy z aktualizacji wyceny na podstawie przepisów ustawy o rachunkowości. Przesłanki ich tworzenia związane są z tzw. koncepcją zachowania kapitału, zgodnie z którą należy dążyć do odtworzenia kapitału z roku na rok, na co najmniej tym samym poziomie (Gierusz, Gierusz, 2009, s. 45). Zasadniczo przyczyn tworzenia rezerw kapitałowych można szukać w trzech następujących wymiarach (Poniatowska, 2012, s. 170):

- obowiązujących normach prawnych, zawartych w ustawach lub kodeksie handlowym, na tej podstawie powstają rezerwy ustawowe, tworzone niezależnie od woli udziałowców,
- regulacjach statutu lub umowy spółki, w wyniku czego tworzone są rezerwy statutowe,
- decyzjach podejmowanych przez zarząd firmy, w zależności od sytuacji i bieżących potrzeb powstałe na tym gruncie rezerwy są rezerwami fakultatywnymi („wolne” rezerwy z zysku).

Ustawowe i statutowe rezerwy mają charakter przymusowy, co oznacza, że w sytuacji wystąpienia określonych okoliczności istnieje obowiązek utworzenia danej rezerwy kapitałowej, w ściśle określonej wielkości. Przykładem tego rodzaju rezerw są:

- rezerwa kapitałowa z premii emisyjnej,
- rezerwa z aktualizacji wyceny,
- ustawowe i statutowe rezerwy kapitałowe tworzone z zysku (nazywane też rezerwami z zysku).

Rezerwa kapitałowa z premii emisyjnej tworzona jest z nadwyżek przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, pozostałych po pokryciu kosztów emisji akcji. Nadwyżka ta wyrażająca pierwotną wartość firmy i nazywana jest premią emisyjną lub agio. Powiększa ona kapitał zapasowy spółki.

Specyficznym rodzajem ustawowej rezerwy kapitałowej jest rezerwa z aktualizacji wyceny. Rezerwa ta tworzona jest przez wszystkie jednostki prowadzące księgi rachunkowe, a powstaje w związku z wyceną na dzień bilansowy środków trwałych i długoterminowych aktywów finansowych powyżej ich wartości księgowej, podwyższenia ich wartości do wartości godziwej. Powstaje ona także w sytuacji urzędowej aktualizacji wyceny wartości środków trwałych. Jest to rezerwa, która nie może być przeznaczona do podziału dopóki objęte aktualizacją środki trwałe oraz inwestycje długoterminowe, pozostają w posiadaniu przedsiębiorstwa. W bilansie prezentowana jest w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny”.

Rezerwa kapitałowa z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną oraz rezerwa z aktualizacji wyceny są przykładami rezerw tworzonych ze źródeł zewnętrznych. Ustawowe i statutowe rezerwy kapitałowe mogą pochodzić też z źródeł wewnętrznych tj. środków wypracowanych przez jednostkę. Są to rezerwy tworzone z zysku netto. Przykładem ustawowej rezerwy kapitałowej z zysku jest rezerwa tworzona w spółkach akcyjnych. W jednostkach tych przynajmniej 8% czystego zysku rocznego obligatoryjnie przeznaczają się na powiększenie kapitału zapasowego, dopóki nie osiągnie on co najmniej jednej trzeciej części kapitału akcyjnego. Zgodnie z przepisami prawa akcjonariusze mogą procent ten zwiększyć wyrażając to w zapisie statutu spółki. Rezerwa ta powiększa kapitał zapasowy, a przeznaczona jest na pokrycie strat bilansowych.

Statutowe rezerwy kapitałowe tworzone z zysku przeznacza się na ściśle określone cele (są to rezerwy celowe), związane z pokryciem szczególnych strat lub wydatków. Obligatoryjne przeznaczanie części zysku netto na kapitał może wynikać z woli właścicieli, którzy w umowie lub statucie spółki określają procent przekazywanej nadwyżki na rezerwy. Celem tworzenia statutowych rezerw z zysku jest sfinansowanie z wyniku finansowego określonych zadań m.in. takich jak (Poniatowska, 2012, s. 172):

- utrzymanie kapitału,
- odnowę i rozwój zakładu,
- przedsięwzięcia racjonalizatorskie.

Rezerwy na utrzymanie kapitału mają zapewnić otworzenie kapitału według bieżącej siły nabywczej lub wartości odtworzeniowej. Tworzy się je w celu skompensowania ujemnych skutków zasady wartości nominalnej w warunkach inflacji.

Rezerwy na odnowę i rozwój zakładu oraz rezerwy na przedsięwzięcia racjonalizatorskie są przykładami rezerw przeznaczone są na pokrycie wydatków związanych z rozwojem jednostki, wdrażaniem postępu technicznego, nowych technologii, rozbudową i modernizacją jednostki, jej restrukturyzacją.

Ideą tworzenia ustawowych i statutowych rezerw kapitałowych będących znaczącym samoograniczeniem w możliwościach swobodnego dysponowania wypracowanym zyskiem, jest zabezpieczenie się przed partykularnymi interesami poszczególnych akcjonariuszy czy udziałowców, aby zagwarantować odpowiednie zasoby kapitałowe przedsiębiorstwu i zapewnić ciągłość jego działania.

Rezerwy kapitałowe mogą być tworzone także z dopłat wspólników. Tworzy się je różnych celach związanych z powodem dopłat. Szczególnym przypadkiem rezerwy kapitałowej z dopłat wspólników jest rezerwa tworzona z dopłat wspólników w zamian za gwarancje uprzywilejowania ich akcji lub udziałów. Powstaje wówczas, kiedy akcjonariusze (udziałowcy), w celu uzyskania dodatkowych przywilejów ponad te, które wynikają z nominalnej ilości posiadanych akcji lub udziałów wnoszą dodatkowe dopłaty. Przywileje te odnoszą się zarówno do gwarancji uprzywilejowania głosowego, dywidendowego jak i pierwszeństwa w zaspokajaniu praw własności do majątku przy likwidacji spółki (Duraj, 2008, s. 36). Dopłaty wspólników dokonywane mogą być także w celu wyrównania strat lub uniknięcia wykazania nie pokrytego przez kapitał własny deficytu. W spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością kwoty dopłat mogą obejmować szczególne zdarzenie, prowadzące do powiększenia rezerwy kapitałowej, tzw. przypadek żądanego kapitału dodatkowego. Dopłaty te są wkładami stanowiącymi część majątku spółki, jednak nie powiększają one udziałów wspólników, a więc kapitału zakładowego.

Rodzajem rezerw kapitałowych są także tzw. „wolne” rezerwy z zysku ustalane w zależności od bieżących potrzeb i woli kierownictwa. Cechuje je większa swoboda tworzenia w porównaniu z rezerwami kapitałowymi czy rezerwami z zysku o charakterze ustawowym lub statutowym. Nie mają one bowiem charakteru przymusowego, czyli nie są nakazane przepisami ustawy czy statutu, lecz są następstwem decyzji podejmowanych przez zarząd firmy.

Rolę rezerwy kapitałowej w jednostkach gospodarczych pełnią także nie podzielone zyski z lat ubiegłych (zyski zatrzymane) oraz zysk roku bieżącego, który pozostaje w jednostce po dokonaniu wszystkich obligatoryjnych odpisów i podziale wyniku finansowego.

3. Znaczenie i funkcje rezerw kapitałowych w działalności jednostki

Rezerwy kapitałowe spełniają wiele różnorodnych funkcji w działalności jednostki, co powoduje, że jest to ważna kategoria finansowa. Ich tworzenie wpływa bezpośrednio na wzrost wartości kapitału własnego, a tym samym wzrost wartości bilansowej firmy. Zapewniają one kontynuację prowadzenia działalności oraz są narzędziem kształtowania stabilnego rozwoju.

Funkcje rezerw kapitałowych związane są m.in. z:

- zachowaniem kapitału własnego przedsiębiorstwa,
- utrzymaniem siły nabywczej bądź odtworzeniowej kapitału,
- zapewnieniem kontynuacji działalności,
- ograniczaniem skutków ryzyka gospodarczego,
- zapewnieniem bezpieczeństwa finansowego firmy,
- wzrostem wiarygodności i stabilności jednostki,
- ochroną przed nadmierną dystrybucją wyniku finansowego i podziałem zysków „papierowych”,
- zasilaniem kapitałów własnych w środki umożliwiające rozwój przedsiębiorstwa i prowadzenie działalności inwestycyjnej,
- zabezpieczenie interesów właścicieli (udziałowców, akcjonariuszy) firmy.

Tworzenie rezerw kapitałowych związane jest generalnie z koncepcją zachowania kapitału i potrzebą odtworzenia kapitałów własnych jednostki z roku na rok, co najmniej na tym samym poziomie. Kapitały własne można tu mierzyć według wartości nominalnej, bieżącej siły nabywczej lub wartości odtworzeniowej. Tworzenie rezerw kapitałowych zapewnia odtwarzanie zaangażowanego w działalności gospodarczą czystego majątku jednostki na niezmiennym poziomie.

Rezerwy kapitałowe chronią jednostkę przed ryzykiem prowadzonej działalności i podobnie jak rezerwy na zobowiązania można je traktować jako narzędzie ograniczania ryzyka gospodarczego. Stanowią one wyraz ostrożności i zapobiegliwości, jaką kieruje się zarząd jednostki w zapewnieniu kontynuacji działalności poprzez zapewnienie jej warunków do prowadzenia działalności w sytuacji, gdy jednostka nie zamierza jej ani zaniechać, ani ograniczyć. Stanowią one zabezpieczenie przed likwidacją i upadłością jednostki, zaprzestaniem lub poważnym ograniczeniem jej działalności (Duraj, 2004, s. 17).

Rezerwy kapitałowe zapobiegają też nadmiernej dystrybucji wyniku finansowego oraz są zabezpieczeniem jednostki na lata „chude”, kiedy występuje konieczność pokrycia straty bilansowej czy wzmocnienia finansowego. Zasilają kapitały własne jednostki w środki umożliwiające rozwój przedsiębiorstwa, a jednocześnie zapewniają utrzymanie siły nabywczej bądź odtworzeniowej kapitału, z drugiej strony są zabezpieczeniem interesów właścicieli firmy. Są one wyrazem samoograniczenia właścicieli kapitału w prawie do dysponowania zyskami i potwierdzeniem sensu istnienia zasady ostrożności w rachunkowości (Kamela-Sowińska, 2010, s. 125).

Wykorzystanie rezerw kapitałowych następuje w toku działalności jednostki i oznacza m.in. pokrycie straty, zasilanie kapitału podstawowego, finansowanie badań rozwojowych, reorganizacji i modernizacji przedsiębiorstwa, wykup akcji własnych itp. przedsięwzięcia.

Uwagi końcowe

Rezerwy kapitałowe stanowią specyficzną grupę rezerw tworzonych w rachunkowości, wyodrębnianą przy szerokim ujęciu tej kategorii. Wyróżnia je szereg atrybutów m.in. to, że stanowią własne źródła finansowania aktywów, tworzy się je głównie na podstawie zapisów kodeksu spółek handlowych, statutów, umów spółek i uchwał właścicieli, źródłem ich tworzenia są dopłaty udziałowców, zysk netto, premia emisyjna, aktualizacja wyceny środków trwałych i długoterminowych aktywów finansowych, jak również to, że są one wyrazem samoograniczenia jednostki do dysponowania zyskiem netto.

Tworzenie rezerw kapitałowych zawsze skierowane jest na utrzymanie i polepszenie ogólnej sytuacji finansowej przedsiębiorstwa (Kamela-Sowińska, 2010, s. 125), a ich wysokość świadczy o poziomie wiarygodności jednostki.

Znaczenie rezerw kapitałowych w funkcjonowaniu każdej jednostki jest ogromne, o czym świadczy wiele, różnorodnych funkcji jakie pełnią. Przede wszystkim umożliwiają one zachowanie kapitału jednostki, zabezpieczają ją przed negatywnymi skutkami ryzyka gospodarczego, zapewniają zachowanie kontynuacji działalności oraz umożliwiają długofalowy i stabilny rozwój przedsiębiorstwa.

Literatura

- Duraj, A. (2004). *Kształtowanie rezerw w przedsiębiorstwie*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Duraj, A. (2008). *Rezerwy a strategię finansowe publicznych spółek akcyjnych*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Gierusz, J., Gierusz, M. (2009). Rezerwy w prawie bilansowym i podatkowym. *Prace i Materiały Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego*, 4/1, 43–55.
- Gmytasiewicz, M. (2002). *Rezerwy w księgach rachunkowych. Tworzenie, wykorzystanie, rozwiązywanie*. Warszawa: Difin.
- Gmytasiewicz, M., Karmańska, A. (2006). *Rachunkowość finansowa*. Warszawa: Difin.
- Gos, W. (1995). Rezerwy. W: T. Kiziukiewicz, (red.), *Rachunkowość. Zasady prowadzenia w jednostkach gospodarczych*. Wrocław: Wyd. Ekspert.
- Kamela-Sowińska, A. (2010). *Rachunkowość zaawansowana. Część I*. Poznań: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Handlu i Rachunkowości.
- Kiziukiewicz, T., Sadowska, T. (1999). *Przewodnik po rachunkowości*. Szczecin: Wyższa Szkoła Administracji Publicznej.
- Kufel, M. (1993). Bilansowanie kapitału własnego. W: J. Weber, M. Kufel (red.), *Wprowadzenie do rachunkowości spółek. Bilansowanie majątku i kapitałów*. Bielsko-Biała: Wydawnictwo Park.
- Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej*. (2013). Warszawa: Stowarzyszenie Księgowych w Polsce..
- Pfaff, J. (2011). Kapitały własne i ich ujęcie w ewidencji. W: J. Pfaff, Zb. Messner (red.), *Rachunkowość finansowa z uwzględnieniem MSSF*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Poniatowska, L. (2012). Rola rezerw tworzonych w rachunkowości w kreowaniu stabilnego rozwoju. W: St. Owsiak (red.), *Stabilność systemu finansowego warunkiem rozwoju gospodarczego. Tom II*. Bielsko – Biała: Wyższa Szkoła Finansów i Prawa w Bielsku- Białej.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Dz.U. 2013, poz. 330, z późn. zm.

CAPITAL RESERVES AND THEIR IMPORTANCE IN BUSINESS ACTIVITY

Abstract: *Purpose* – the purpose of this article is to present the nature and kinds of the capital reserves and their role and functions in business activity. *Design/Methodology/Approach* – the method of critical analysis of literature and the accounting regulations were used to prepare this article. *Findings* – the capital reserves are a special kind of provisions in the accounting. They perform many different and important functions in business activity. *Originality/Value* – the capital reserves allow the continuation of activities (preserve the principle of going concern) and determines the stable development.

Keywords: capital reserves, the principle of going concern, stable development

Cytowanie

Poniatowska, L. (2016). Rezerwy kapitałowe i ich znaczenie w działalności jednostki gospodarczej. *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, 2/2 (80), 169–176. DOI: 10.18276/frfu.2016.2.80/2-18; www.wneiz.pl/frfu.